

Utætheden

RENT FAGLIGT

GF, OK23 OG LOKALAFTALER

LÆS SIDE 2-7

Utæthed

50 årgang nr. 3 / maj 2023

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873

Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Juul Rasmussen
E-mail: hjr@blikroer.dk
Redaktion:
Journalist Ole Sønderby, DJ
E-mail: osd@blikroer.dk

Oplag: 3200

Id nr. 46612
Layout: Monsun
Tryk: Dystan & Rosenberg

afleveret til postvæsenet:
29. maj 2023

Deadline for næste nummer:
17. juli 2023

Forsiden

Nu er OK23 på plads, de-
batteret og stemt hjem.
Næste skridt er fornuftige
lokaftaler.

UDTALELSE

Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 udtaler fra sin generalforsamling den 25. april 2023

Skrabet finanslov fra en visionsløs regering

Medens landets største virksomheder skovler milliard overskud ind til deres aktionærer, påberåber SVM-regeringen sig ansvarlighed ved at stjæle vores fridage, tilbagetræknings rettigheder og jobsikringsordninger fra det arbejdende folk.

Under dække af at udvide "Arne-ordningen" til Arne Plus-ordning vil SVM-regeringen fjerne Senior-pensionen, som tilbydes de reelt nedslidte op til seks år før folkepensions-alderen. Samtidig bliver den ordning reduceret økonomisk.

Ved samme lejlighed ryger det sikre "Seniorjob" også i "skralderen".

Seniorjobbet blev indført af Venstre, Dansk Folkeparti, Konservative og Radikale, da de afkortede dagpengeperioden fra fire år til to år. Her fik de seniorer, som endte med et los bagi lige inden slutføjtet på deres opslidende liv på arbejdsmarkedet, en sidste jobmulighed på overenskomstvilkår og med adgang til den efterløn, de havde betalt til over et langt arbejdsliv.

Det er simpelthen åbenlyst tyveri fra de allersvageste i samfundet.

Den nyligt fremlagte finanslovsaftale giver ikke fem-flade øre til et tiltrængt løft af erhvervsuddannelserne. De slidte skoler, underviserne og lærningene får intet. Til trods for at indtaget falder år for år og SVM-regeringen lovede et kraftigt løft af erhvervsuddannelserne i sit regeringsgrundlag.

Samfundet skal på mange områder tilrettes og udvikles til flere klimaforandringer. Derfor skal vi bruge mange flere faglærte i Danmark.

Samtidig risikerer vi helt at tabe den grønne førertrøje i hele energiomstillingen, når skal vi bruge 80.000 nye faglærte i fremtiden.

Der er kun en vej og det er at forbedre og udbygge erhvervsskolerne så de kan tiltrække de ufaglærte og ungdommen. Men i Finansloven er der ingen penge eller retning mod en grøn fremtid.

I stedet finder SVM regeringen på helt nye skattefordele til aktieopsparingen. Men uden en grøn omstilling ingen job, og uden job ingen vækst eller opsparing i aktier.

Så hvor er logikken og hvor skal vi hen?

De svar finder vi ikke hos SVM-regeringen.

Deres svar er liberal politik, når det er værst: Simple besparelser, negative nedskæringer og pres for et øget arbejdsudbud.

Generalforsamling i Rør & Blik

Byggefagenes Hus var fyldt med kollegaer efter arbejde tirsdag aften. Efter en ekstraordinær generalforsamling, OK23 informationsmøde og en netop afviklet klubkonference indenfor den seneste måned var der fortsat masser af faglig energi og kampmod blandt de mange fremmødte kollegaer.

Fint fremmøde og livlig debat

Henrik Juul Rasmussen fremlagde bestyrelsens beretning og kom godt rundt i både den faglige verden, vores arbejdsmarked med udsyn til den politiske virkelighed, oprustning af vores organisering, samarbejdet med vores fagligt allierede, byggefagenes almene tilstand, lærlinge og livslang uddannelse, udenlandsk arbejdskraft på vores område, arbejdsmiljøet, dødsulykker herunder indsatsen mod asbest samt Rør & Bliks og medarbejdernes ressour-

cer, afsluttet med et fornuftigt regnskab.

Christian Ingebrect fremlagde og uddybede indsatsen for arbejdsmiljø og sikkerhed på vores arbejdspladser. Dels gennem samarbejdet i Byggefagenes Samvirke, dels med de mange byggepladsbesøg, dels ved de faglige sager som kollegaer får rejst gennem fagforeningen og ikke mindst de arbejdsmiljøuddannelser som tilbydes.

I Rør & Blik er vi solidariske

Salen tog godt imod beretningen og deltog livligt i debatten. Flere opfordrede til at arbejde solidarisk og aktivt for vores sammenhold i Rør & Blik fremfor at rette kritikken indad og være ukonstruktiv. Solidariteten i salen var til gengæld stærk og en enkelt svend foreslog at vi tager på nødhjælps arbejde i Ukraine efter krigen. Her bragte Henrik en hilsen og tak fra det Ukrainske Bygningsarbej-

derforbund for vores støtte fra Kongressen.

Aktionsgruppen opfordrede til at vi snart ses på gaden igen - senest 1. maj. Svendene i salen fik en lærlingeopfordring til at sprede budskabet om betydningen og værdien af deltagelse i Årsmødet og generalforsamlinger.

Mangel på kædeansvar og lokalafalterne blev vendt flere gange under debatten. Salen sendte også mange varme hilsener til Lasse Ahrensberg og takkede for hans arbejde i bestyrelsen.

Valg og beslutninger

I år var alle pladser til valg til tillidshverv allerede afgjort på forhånd, da ingen stillede op til et kampvalg. Derfor blev Formand Henrik Juul Rasmussen og faglig sekretær Karsten Pedersen genvalgt.

To bestyrelsesmedlemmer Stefan Abildskov og Kjeld Albretsen blev genvalgt, mens Nikolaj Schwerdtfeger er nyvalgt.

Revisor Max Meyer, stemmeudvalget ved Knud Immertreu og Leif Iwanouw samt fanebærer Harry Leo Haumann blev også genvalgt.

Stort tillykke til alle. Salen valgte at støtte Arbejderen og Solidaritet og vedtog også en skarp udtalelse til den visionsløse SVM-regering (Se den i kommentarfelt).

Tak fordi I deltog!

Ja til OK23

Stærk tilslutning til aftalen med alvorlige bump på vejen

■ **OVERENSKOMST** I mere end et år har vi forberedt og forhandlet overenskomst med arbejdsgiverne. Hele foråret har der været overenskomstforhandlinger på det private arbejdsmarked for mere end 600.000 privatansatte lønmodtagere.

Forhandlere, politikere, kollegaer og ikke mindst kommentatorer havde kridtet banen grundigt op og mange havde malet himlen kulsort for et resultat, der kunne vinde opbakning.

Særligt byggeriets arbejdsgivere og mange håndværkere ville have svært ved at indgå forlig forudså alle.

Samtidig smed den nytiltrådte SVM-regering en bombe ind i forhandlingsrummet ved at kræve, at lønmodtagerne skal give helt afkald på en fridag.

Vejen mod et forlig

Tingene tager tid. Denne gang lidt længere, men alligevel blev der indgået aftaler med arbejdsgiverne på 92 procent af alle områder i foråret og med forligsmandens mægling endte tallet på hele 98 procent. Så kun få fag endte i ”forligsen” og de fleste forhandlere blev enige. Både arbejdsgivere og fagforeninger kaldte forløbet en klar sejr for den danske model.

Herefter blev de nye overenskomstaftaler sendt til afstemning i de forskellige fagforeninger. I alt 410.000 stemmeberettede kunne deltage i urafstemningen.

Urafstemning betyder at det er den endelige og afgørende resultat og kun medlemmerne kan bestemme. De 410.000 er de organiserede ud af cirka 600.000, der arbejder under overenskomsten. Hvilket betyder at mere end 30 procent nyder godt af vores hårde og vedvarende faglige arbejde, som de så ikke har indflydelse på.

Sammenkædning sikrer de svage led, men kvaser et stort mindretal

De seneste ni gange – siden 1998 – er det blevet til et samlet sammenkædet ja. Alle fagområdernes stemmer bliver talt og sammenkædet (lagt sammen Red).

Det betyder, at selv om flertallet på ét område er voldsomt utilfredse med deres overenskomst og stemmer ”nej”, så bliver den stadig vedtaget, hvis tilpas mange på de andre områder stemmer ”ja” til deres. Hvilket er sket flere gange i historien, hvor håndværkere stemmer nej, mens kontor og handelsfolk siger ja.

Sammenkædning eller ”musketere-den” skal sikre, at arbejdsgiverne ikke kan tage enkelte faggrupper som gidsler, men solidariteten betyder også at enkelte nej-områder kan blive majoriseret – som Rør & Blik prøvede i både 2012 og 2014. I år var byggefagene også delte, da malere, elektrikere og blikkenslagere sagde ja. Mens byggegruppen i 3F sagde nej, selvom resten af 3F medlemmerne sagde ja. Samlet set var der 79 procent, der sagde ja.

En samlet politisk ledelse

VVS-overenskomsten blev færdig forhandlet lørdag morgen ved 5-tiden og allerede kl. 12.00 var Rør og Bliks bestyrelse samlet til en gennemgang af resultatet. Efter en nøje gennemgang af de 36 protokollater besluttede bestyrelse at sige ja til resultatet. »Vi fik ikke det vi kom efter og det var et kædeansvar og en markant forhøjelse af mindstelønnen. Men vi fik pæne forhøjelser på vores prislister, som vi ikke mener det vil være ansvarligt at sige nej tak til«, siger Henrik Juul Rasmussen.

Bagefter bakkede Blik- og Rørarbejderforbundets Hovedbestyrelse også enstemmigt op om resultatet senere på dagen. Nu var det medlemmernes tur

Livlig debat i Rør & Blik

I Rør & Blik blev der holdt flere debatmøder om resultatet i Byggefagenes Hus. Ligesom klubber og tillidsfolk har holdt møder på arbejds- og byggepladser. De sociale medier har også været fyldt med indlæg, analyser og opråb om OK23. Der var et fint fremmøde i Byggefagenes Hus til den ekstraordinære generalforsamling om resultatet af OK23 på VVS-området. Både lærlinge, svende,

Hovedoverskrifter i VVS-overenskomsten

- SH/fritvalgsordning stiger fra 13 % til 15 % fra 1. marts 2024
- Arbejdsgiver indbetaler fremover 10 % på pension, mens medarbejder indbetaler 2 %
- Barselsperiode forlænges med 4 uger
- Forhøjet pensionsbidrag under barsel
- Styrkelse af tillidsrepræsentanten og
- Tillidsrepræsentanten får flere værktøjer ifm. lokalforhandlinger og organisering og TR skal orienteres ved ansættelser og afskedigelser
- Ret til at udpege en uddannelsesrepræsentant i virksomheden
- Løn under selvvalgt efteruddannelse stiger fra 85 % til 100 %
- Lærangelønnen stiger med 4,5 % i 2023 og 3,5 % i 2024
- Læringes særlige opsparingskonto stiger fra 9,5 % til 11,5 % pr. 1. marts 2024
- Voksenlærings løn stiger med 4,5 kr. i 2023 og 4,5 kr. i 2024
- Voksenlærings fritvalgskonto stiger fra 13 % til 15 %

tillidsfolk og flere repræsentanter fra Forbundet fik vendt resultatet og debatten var både lang, farverig, følelsesladet og spændende. Salen var særdeles kritiske fordi, der igen mangler værn mod social dumping, skønt vi har kæmpet for det i årevis.

Det er ikke solidarisk forslag og det er ekstremt vigtigt med kædeansvar og løft af de mindste lønninger sagde flere kollegaer fra bl.a. Rørklubben Rørbyg i Kemp og Lauritzen.

Andre rejste kritikken af det store bededagstyveri.

Bestyrelsen anbefalede et Ja

Bestyrelsen tog ansvaret for sit ja i den kritiske sal. »Fagforeningens bestyrelse kan ikke sige nej til OK23. Med de forbedringer vi fik på samlet set 8,06 procent på prislisterne, er det uansvarligt at sige

nej tak. Men alle har ret til deres holdning for det vigtigste er at bruge sin stemme. For vi kæmper naturligvis samlet videre i Rør & Blik«, svarede bestyrelsen.

Men den ekstraordinære generalforsamling endte med at sige nej til bestyrelsens udtalelse. 21 stemte imod, 11 stemte for og 33 undlod at stemme.

Tre ud af fire sagde ja i København

Hos Blik- og Rørarbejderforbundet, der organiserer over 10.000 VVS'ere, blikkenslagere, ventilationsteknikere og skorstensfejere, var stemmeprocenten høj og 81,8 procent på landsplan stemt ja til VVS-overenskomsten, der er forhandlet med TEKNIQ Arbejdsgiverne.

I Rør og Blik var ja-stemmen lidt svagere, hvor 76,4 procent sagde ja.

Alt i alt et klart ja, men også med en femtedel eller cirka 1000 kollegaer,

der ikke var tilfreds med resultatet på landsplan.

I hovedstaden stemte hver fjerde nej. På medlemsmøderne i Rør & Blik var ønsket et sikkert værn mod social dumping med kædeansvar og en forhøjelse af minimumslønnen, som blev voldsomt efterspurgt.

Mange nej-sigere noterede et pænt økonomisk resultat i overenskomsten, der bare ikke står mål, når elektrikere og blikkenslagere efterhånden er de sidste danske arbejdere på byggepladsen, lød kritikken.

Nu skal resultatet og processen evalueres før vi igen forhandler overenskomst om to år.

Den nye toårige overenskomst er nu en realitet med tilbagevirkende kraft fra 1. marts. Samtidig er lokalforhandlingerne startet.

Rørprislisten fylder 120 år

Jeg kan ikke mindes at vi fik så gode prisstigninger i historisk tid, selvom inflationen naturligvis æder en del af stigningen.

OK23 fornyer VVS-branchen mest brugte akkordværktøj

■ **OVERENSKOMST** Rørprislisten kom til verden den 11. august 1903 for 120 år siden. Prislisten blev skabt af kollegaerne i Centralvarmearbejdernes Fællesklub (håndværkerne i København, som arbejdede med centralvarme Red), der godkendte de priser og aftaler, fagforeningen havde opnået gennem forhandlinger med Fabrikantforeningen for Jernindustrien i København.

Den hårde arbejdsgiverforening hed af flere gode grunde ”Jernet” og var forgængeren for vores nuværende Dansk Industri.

Fra Unionbusting til kollektiv aftale

Arbejdsgiverforeningen var meget aggressive mod retten til at organisere sig i fagforeninger og brugte rå Unionbusting. I 1885 lockoutede de alle fabriksarbejdere og meddelte sejrssikkert, at arbejderne først var velkomne på arbejdspladserne, når de havde meldt sig ud af fagforeningen.

Den kamp tabte arbejdsgiverne fuldstændigt efter flere måneders hård konflikt. Og nu havde de jernhårde arbejdsgiver også accepteret en fast fælles prisliste for alle firmaer i branchen. De

havde nemlig også selv klare interesser i fair konkurrence i branchen.

Praksis var dengang at priserne for arbejdet svingede voldsomt fra firma til firma og allerede i 1900 havde Centralvarme Arbejdernes Fællesskab udarbejdet og foreslået en aftale. Nu blev den også umiddelbart tilsluttet af søsterarbejdsgiverne i Dansk Smedemesterforening, som også fandt redskabet fornuftigt for aflønning af smedene.

Fælles Sekretariat for akkordarbejdet

Rørprislisten er således opfundet samme år som Ford lod sin første moderne og serieproducerede bil rulle ud af samlebåndet og prislisten har været flittigt brugt og udviklet siden i et stærkt fagligt fællesskab.

Da både metalarbejdernes og blikkenslagernes arbejdsgivere bruger Rørprislisten forvalter Blik- og Rørarbejderforbundet og Dansk Metal prislisten i et Fællessekretariat for akkordarbejde i Nyropsgade og forhandler den i fællesskab i forbindelse med overenskomster, når den fornyes.

Hvorfor Rørprislisten er vigtig

»Rørprislisten og vores øvrige akkordværktøjer er vigtige for at fastholde at det er vores arbejde, til vores pris og at faggrænserne dermed bliver fastholdt

fornuftigt. Samtidig er det afgørende at vi altid kan pårabe os retten til at få en opgave målt op. På den måde er vi sikre på at ingen bliver snydt, da vi har krav på at få målt op«, siger Karsten Pedersen, Rørsekretær i Rør & Blik i fem år. Prislisten er også løndannende for service-svende, hvor den har en afsmitende effekt.

Han tilføjer at arbejdsgiverne også bruger listen flittigt, når de giver tilbud, hvor prislisten er direkte indarbejdet i deres beregningsprogrammer. Nøjagtig som arbejdsgiverne allerede gjorde for 120 år siden.

Med OK23 er listen fremtidssikret

Rørprislisten bliver typisk brugt på de store byggerier, hvor arbejdet er meget omfattende. I København bruges den noget mindre end i provinsen.

»Her er det super vigtigt at listen nu er fremtidssikret. For lige nu tilbyder arbejdsgiverne ofte en forhøjet timeløn for at tiltrække flere medarbejdere, men bliver det økonomiske krisetider i byggeriet, forventer jeg at vi får mere brug for prislisten og opmåling, der sikrer vores indtjening«.

I år gav OK23 stigninger på Rørprislisten. 4 procent fra august 2023 og 3,9 procent mere til april 2024.

»Jeg kan ikke mindes at vi fik så gode prisstigninger i historisk tid, selvom inflationen naturligvis æder en del af stigningen. Men vi er før endt i ”Forligsen” uden nogen mulighed for at forhandle prislisten separat og så frøs priserne fast i årevis«.

Akkord kræver præcis opmåling

Karsten forventer at vi kommer til at opmåle mere i fremtiden. »Jeg kan kun opfordre til at vi måler op. For når du arbejder på akkord i VVS-branchen, har du brug for at kunne opmåle dit arbejde præcist«.

Rør & Blik tilbyder kurser for nye og erfarne akkordholdere, der giver dig konkrete redskaber og vejledning til at opmåle det arbejde, du udfører. På den måde er du altid sikker på at få den rigtige betaling.

Fra tømrer til fjernvarmesvejser

8 ugers kursus forbereder til job som kommende fjernvarmesvejser

■ **UDDANNELSE** Kenneth Poulsen tager smilende imod i smedeværkstedet på TEC Ballerup. Det er hans sidste kursusdage i det store værksted fyldt med lærlinge blandt bukke- og skæremaskiner, industrirobotter og utallige svejsekabiner. Nu afventer han kun en svejseprøve, som afslutning på 8 ugers kursus til opgaver med svejsning og montering.

»Jeg foreslog selv en prøve, hvilket er nyt på kurset, som har været meget spændende. Vi startede med sikkerheds- og arbejdsmiljøkursus og har også haft materialelære, men uddannelsen er mest praksis i TIG svejs«.

Kenneth fik efterfølgende godkendt sin prøve.

Sammenhold blandt blikkenslagere

Kenneth er uddannet som tømrer, men drømmer nu om en læreplads som VVS. »Jeg blev træt af at skrue gips op, når man var uddannet til tømrerekonstruktioner. Alt var præfabrikeret og skulle blot monteres. Arbejdet med jern er mere udfordrende og kræver mere teknik og hjernearbejde«.

Han oplevede et tømrerfag præget af konkurrence på arbejdspladsen uden sammenhold. »Fællesskabet var forsvundet i faget, men så fandt jeg et nyt sammenhold, mens jeg arbejder hos Kristoffersen og Knudsen sammen med blikkenslagerne«.

Derfor sagde han straks ja, da a-kassen inviterede på et fjernvarmekursus.

Fra service til rør lægger

Vi finder Thomas Carlo Johannsen, en rutineret spjældmand på 54 år, mens han TIG svejser i sin kabine omgivet af un-

derviser og de andre 16 kursister. Han er lige startet på det andet af de nye 8 ugers kurser på TEC Ballerup.

»Jeg har ikke svejset siden jeg var i lære, så det er spændende at lære nyt og jeg er meget frisk på at komme ud og anlægge fjernvarme«, siger den gråskæggede servicemand. Han går på hold med ufaglærte, med pladesmede og med tre kvinder, der også flittigt svejser i båsene ved siden af.

Målet med kurset er netop at sætte både håndværkere med relevant VVS-erfaring, andre faglærte og ufaglærte i gang med arbejdet for den grønne omstilling.

På jagt efter en læreplads

Thomas og Kenneth er enige om at de sikkert har behov for en fast støtte de første måneder på job som fjernvarmesvejsere, men Kenneths mål er i første omgang at få en VVS-læreplads efter kurset.

»Vi havde en matchdag med arbejdsgivere, men der kom kun ét enkelt firma, men nu leder jeg aktivt efter en læreplads«.

De er begge begejstrede for kursus

med dygtige undervisere og glade for at FAK (a-kassen red.) og Rør & Blik havde etableret kontakten til kurset. Her var Jobcenteret væsentligt mere forbeholdent.

»Kurset er fint, men jeg ville ønske at der kunne afsluttes med et certifikat«, siger Kenneth. Han håber nu at tage sit værksteds-certifikat hos et firma.

FAKTA

TEC Ballerup har foreløbig kørt to fjernvarmerørsvejser kursus i foråret. De bygger på positive erfaringer fra lignende kurser i Jylland.

Her gennemførte 94 procent kurset og en måned efter var alle 17 i beskæftigelse eller i uddannelse.

Du kan efter kursus:

Udføre forberedende opgaver, svejsninger og montering af fjernvarmerør.

Arbejde efter sikkerhedsmæssige og kvalitetsmæssige standarder.

Tjek med din uddannelsesvejleder Anja i Rør & Blik på 26 88 20 73

HELT KORT

Bevar seniorpension

■ NEDSLIDNING

De yngste ældre, på den op til seksårige seniorpensionsordning, er også de mest nedslidte viser en ny undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA). Alligevel vil SVM regeringen lægge en populær ordning i graven.

SVM-regeringen har spillet ud med at ville sammenlægge Arne-pensionen med seniorpensionsordningen under det velklingende navn Arne+. Men reelt vil regeringen halvere seniorpensionsordningen, så den fremover kun bliver på tre år, modsat de seks år nu. Samtidig vil regeringen nedsætte ydelserne for den nuværende seniorpension

Alliancen

for en værdig tilbagetrækning

med 4.800 kroner om måneden.

»Vi skal naturlig bevare den sikkerhed og tryghed der er i, at der både er en rettighedsbaseret ordning i Arne-pensionen eller hvis man er nedslidt, så kan man søge en seniorpension. Den

tryghed er vigtig for mange kollegaer, der slider i det hver dag ude på arbejdspladsen. Derfor er jeg yderst tilfreds med at fagforeningernes kritik har ført tiol en invitation til trepartsforhandlinger«, siger Henrik Juul Rasmussen.

Elev søges til Rør & Blikkenslagernes Fagforening af 1873 København

Kontorelev med fokus på administration

Rør & Blik er en dynamisk arbejdsplads, hvor du skal varetage opgaver som administration, økonomi samt faglige opgaver i fagforening og eventuelt i A-kassen. Du kan se frem til en alsidig og spændende hverdag med et godt arbejdsmiljø.

Hvem er du:

Vi forventer, at har forståelse for fagbevægelsen og dens virke
Vi forventer, at du har gennemført adgangsgivende HHX eller STX med efterfølgende EUS Online Kontor med et godt resultat og er godkendt som kontorelev med administration som speciale
Du skal have flair for IT og ikke være bange for at lære nye systemer at kende, og du har et godt kendskab til Office-pakken, herunder en god forståelse for tal og regneark og du er god til dansk retskrivning
Du er mødestabil, ansvarsbevidst og gerne initiativrig

Uddannelsen varer to år

Du vil indgå i den daglige drift af medlemsadministrationen og bl.a. assistere daglig ledelse, opmåler, faglige sekretærer, A-kassen og bladredaktion i den løbende drift og udvikling af Rør & Blik.

Hvem er vi:

Rør & Blik er en selvstændig fagforening som er en del af Blik og Rørarbejderforbundet, der binder alle landets Rør og Blikkenslagere sammen i et stærkt

sammenhold. Rør & Blik rådgiver om løn, ferie, rettigheder, uddannelse og meget mere.

Vi er knap 3.000 medlemmer i vores kreds.

Vi samarbejder med de øvrige bygningshåndværkeres fagforeninger i København gennem Byggefagenes Samvirke, hvor vi tager aktivt del i arbejdet for bedre erhvervsuddannelser, et sundere arbejdsmiljø og et arbejdsmarked uden social dumping.

Vi bor sammen med Malernes Fagforening i Storkøbenhavn i Byggefagenes Hus. Her er altid åbent for medlemmerne og ofte mange faglige aktiviteter, klubmøder, aktioner m.v. Vi er p.t. 10 ansatte og valgte i Rør og Blik. Ingen arbejdsdag er ens og byder ofte på nye udfordrende opgaver.

Som ansat vil du blive en del af et stærkt samarbejdende team. Stillingen er på 37 timer efter overenskomst med HK.

Hvis dette kan være noget for dig, og du gerne vil vide mere, så kontakt:

Henrik Juul Rasmussen (26 88 20 79) / hjr@blikroer.dk eller Bjørn Rosenørn Due (26 88 20 75) / bjd@blikroer.dk

Sidste ansøgningsfrist er fredag den 30. juni 2023.

Snarest herefter vil ansættelsessamtaler finde sted.

Forventet tiltrædelse og påbegyndelse af uddannelsesaftale er tirsdag den 1. august 2023 – meget gerne før hvis muligt.

Arbejdsmiljøet på toppen af København

Fornemt kobberarbejde gennem 270 år

■ **KOBBERKUNST** Arbejde højt til vejs kræver et sikkert arbejdsmiljø, men også et vist mod. Siden Vor Frelzers Kirkes tårns indvielse i 1752 har det været yderst populært at bestige de 400 trin op til toppen, hvor ”Manden” på sin globus skuer sejsikkert ud over København og Øresund.

Frelserfiguren, blandt christianshavnerne kendt som ”Manden”, er udført af kobber. Den spinkle figur (set nedenfra) er naturligvis overdimensioneret af kunstneren og måler derfor 3,15 meter i højden. Hertil kommer fanen, som rager 1,25 m op over hans hoved.

Jordkuglen, hvorpå Manden dristigt balancerer, er udført i kobberplader og har en diameter af 2,5 meter.

En gammel christianshavnermyte fortæller, at 12 mand kan sidde og spille kort inden i. Men UTÆTHEDEN har flere gange besigtiget kuplen og konstateret, det er en åbenlys myte. Til gengæld er placeringen af den smukke kobberkunst fascinerende og vækker altid respekt og gysen over højden.

Opsætning med sang og musik

Vor Frelzers Kirke blev allerede indvidet 1696 efter 14 års byggeri, men uden spir! Selv om kirken nu var navngivet og taget i brug, så var den ikke færdig. Først i 1747 blev det bekostelige tårnarbejde igangsat. Arbejdet med kobberbeklædningen og bygningen af trappen varede til efteråret 1752.

Opsætning af Manden fandt sted i 1750. Op hejsningen var et farefuldt arbejde og tog fem timer. Arbejdsmiljøet var der næppe tænkt særligt på, men arbejdet foregik dog under afsyngel-

sen af salmer med live musik fra et stort orkester anbragt i tårnets vægtergang.

Arbejdet foregår i 90 meters højde på toppen af en spinkelt proptrækkerformet spir med en ydre spiraltrappe, der med 150 trin i stadig snævrere vindinger snor sig op mod spirets top. Faktisk ligner tårnet mest mellemøstlige spiralminareter end traditionelle danske klokketårne. I øvrigt er ingen dødsfald noteret ved arbejdet igennem de 270 år.

Blikkenslagere på tagarbejde

I 1807 får Manden skudt sit ene ben af med en raket under englændernes nådesløse terrorbombardement af København. De sigtede efter tårnet, men ramte kun Manden.

Senere i 1896 blev kobberdækningen på spiret fornyet og samtidig fik Manden også en ny kobberforyldning. På billedet står fire stolte håndværkere. Tre blikkenslagere og en arbejdsmand udførte arbejdet på et spinkelt træstillads. Heinrich Kindermann, Ole Liljewall, Harald Hansen, og arbejdsmanden Orla stod for det fornemme arbejde. Nu stod Manden lige så nyslået og strålede, som oprindeligt.

Arbejdsmiljø koster ekstra

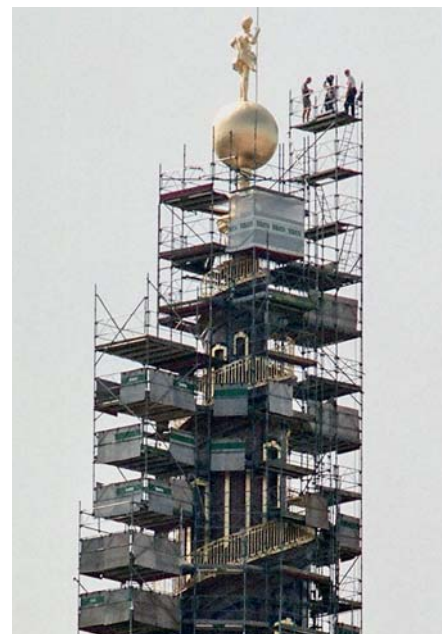
1991 skulle vægtergangen under spiret reoveres, men da man undersøgte bygningens tilstand, viste det sig nødvendigt med en gennemgribende reovering af hele spiret. Kobberpladerne var ved at blæse af, og der var gået råd i træværket, så spiret nærmest var livsfarligt at gå op på.

Store dele af træværket blev udskiftet, kobberbeklædningen fornyet og globen og Manden på toppen blev forgyldt igen.

Her var tænkt grundigt på sikkerhed og hele reoveringen blev 10 gange dyrere end først antaget. Denne gang blev

Manden omgivet af kobbersmede efter at være forgyldt med nyt kobber.

han hejst på plads uden kirkesang. Spiret blev åbnet igen for offentligheden i 1996.

Mytedræber af en god historie

En sejlivet historie beretter, at arkitekten Thurah begik selvmord ved at springe ud fra tårnet, da tårnet, i modsætning til kongens ønske, var højresnoet. Dette er ikke sandt. Dels døde Lauritz de Thurah først syv år senere i sin seng. Dels er tårnet snoet højre om, som det naturligvis skal, når man skal forsvare det med våbenet i højre hånd og venstre hvilende på gelænderet på toppen af himmelstigen.

Verdens mest kendte blikkenslager

Flittige Super Mario er på en evig hård akkord

Verdens mest ihærdige håndværker er blikkenslageren Mario, der er kendt af børn og voksne kloden rundt. Super Mario Bros er det platformspil, der for alvor blev allemandseje med Nintendo i 1985. Og han er aldrig blevet glemt igen.

Blikkenslager som storsælgende actionhelt

375 millioner dollars. Mere end fem milliarder kroner. Så meget har Hollywoods helt nye animationsfilm om spilhelten "Super Mario Bros. Movie" indtjent i billetsalg verden over bare fem dage efter udgivelsen.

I actioneventyret bliver de italienske blikkenslagere, Mario og hans bror Luigi, transporteret til et magisk og mystisk land gennem et rør, mens de er i gang med at reparere en vandledning. Ja du har hørt røverhistorier før i skurvognen, men sjældent noget lignende. På den måde er Super Mario en klassisk blikkenslager.

Nintendo skabte en ny livsstil

Filmen bygger naturligvis på Nintendos populære spilunivers 'Super Mario Bros.' og dets mange efterfølgere siden spillets start i 1985 og blikkenslageren er i dag et af verdens allermest solgte merchandise. Super Mario Bros. forandrede fuldstæn-

dig den måde hvorpå, computerspil blev lavet, spillet, oplevet og brugt af os. En ny verden med smarte spillekonsoller og spil skabte en helt ny form for fritid som "gamer".

I mere end 20 år var Super Mario Bros verdens bedst sælgende spil med over 40 millioner solgte spil verden over. Spillets helt, Mario, er altid glad og munter og en dygtig blikkenslager. Han er nemt genkendelig som den trofaste håndværker altid i sine blå arbejdsbukser og røde kasket og med et altid elegant og velvoksnet håndværker overskæg fra 1980'erne.

Blikkenslager og god til det hele

Super Mario er blikkenslager af profession, men er på mange områder en meget dygtig multihåndværker og naturligvis bomstærk og adræt. Han bruger sin mesterlige springevner og en række seje power-ups til at tage kampen op mod supermodstandere som Donkey Kong.

Marios selverklærede ærkerival er den ubehagelige mestertype Wario. Han bærer altid en lilla overalls og gul kasket med grimt zigzag-overskæg. Wario og Mario har kendt hinanden, siden de var børn, men Wario har en larmende og usympatisk personlighed og elsker kun at tjene penge.

Heldigvis har Mario en tvillingebror, der er næsten lige så dygtig som Mario. Luigi optræder altid som en grøn håndværker i blå arbejdsbukser

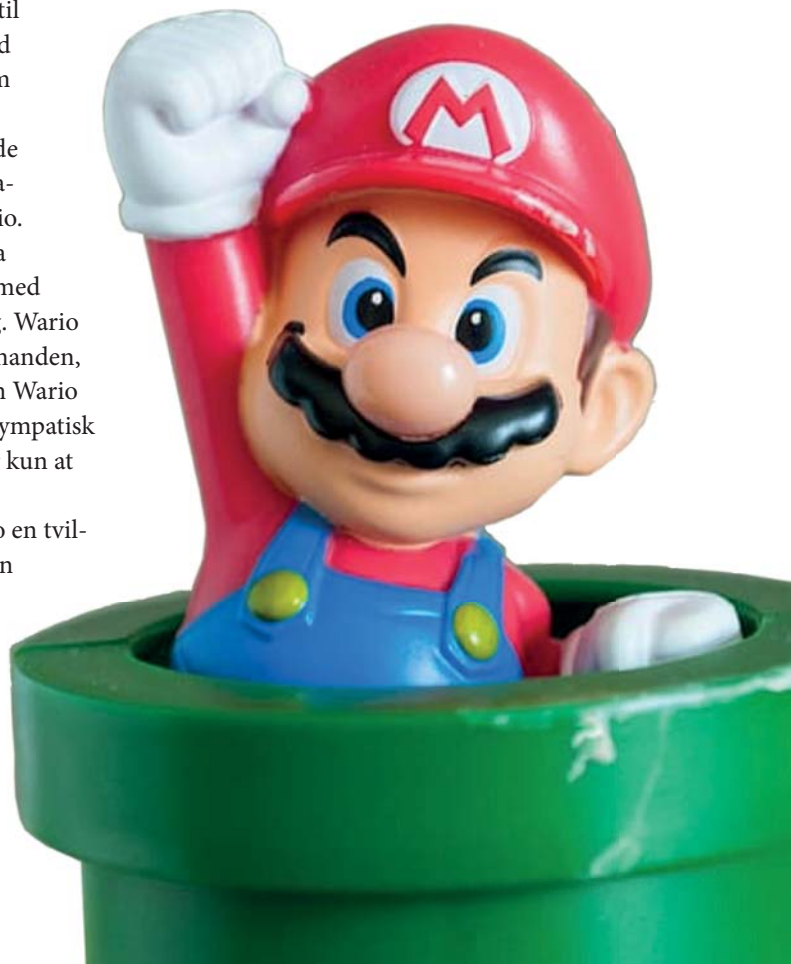
og løber hurtigere end Mario på jobbet, men han er ikke helt så kvik.

Mario udmærker sig naturligvis ved at mestre mange forskellige sportsformer som tennis, golf, baseball, roning, fodbold og selvfølgelig gokart. I sin fritid omgiver Mario sig med gode venner, der laver mad, fester og hygger med ham. Særligt de smukke prinsesser Peach og Daisy står åbenlyst hans varme italienske hjerte nær.

Super Mario er god til det hele, flittig, arbejder vedholdende og klare alle verdens problemer for sine venner.

Han er på alle måder en klassisk og ideel blikkenslager og et kendt brand for faget i hele verden.

For øvrigt er det japanske Nintendo 369 milliarder kroner værd, så her er atter et firma, der lever højt på blikkenslagerens hårde og dygtige arbejde.

Vi skriver på 150 års historie

Historien om Rør & Blik

Kulturhistorikeren Morten Thing skrev om 125 års faglig historie

Morten tager venligt og velforberedt imod i sin lyse og hyggelige lejlighed i det centrale og klassiske København.

Bogreolerne indhyller gang og stuer fra gulv til loft hos emeritus forskningsbibliotekar på Roskilde Universitetsbibliotek og dr.phil. Morten Thing, der for mere end 25 år siden skrev jubilæumsbogen: »Intet er umuligt for Vorherre og en blikkenslager – træk af Rør- og Blikkenslagernes Fagforenings historie 1873-1998».

»Grundlæggende skrev jeg bogen, fordi Allan Kragh (daværende formand Rør & Blik Red.) vidste at min far var blikkenslager og havde været særdeles aktiv i fagforeningen i slutningen af 30'erne og ind i krigen, hvor han siden blev en fremtrædende modstandsmand. Og så selvfølgelig fordi jeg var en kendt historiker, der allerede havde skrevet om arbejderbevægelsens historie«.

Mortens far var Børge Thing en fremtrædende dansk modstandsmand under Besættelsen i sabotagegruppen BOPA og medlem af den kommunistiske fraktion i Rør & Blik. Morten afventede en ny beskæftigelse i 1994 og fik tre måneders løn til at skrive de 125 års historie. Resultatet blev en historiebog, der starter helt fra fagets fødsel i Danmark tilbage i 1550.

»Jeg brugte også mange private interesseløstimer og havde fra starten af betinget mig, at jeg selv ville bestemme hvad der stod på siderne. Men Allan var utilfreds med at jeg citerede kollegaer, som var kritiske overfor ham. Derfor betalte han min løn og lagde bogen i sin skrivebordsskuffe. Da Tommy Balle senere blev formand, fandt han bogen

Allan Kragh, daværende formand Rør & Blik

og udgav den til jubilæet i 1998«, smiler Morten under de mange grå krøller.

Fagforeningen var en demokratisk læreproces

Udover mange faglige interview læste Morten hundredvis af støvede protokoller fra fagforeningens mange generalforsamlinger og møder. »Dannelsen af fagforeningen var også dannelsen af en helt ny demokratisk kultur hos håndværkerne. De fattige arbejdere havde jo endnu ikke stemmeret i 1873 (den fik vi først i 1915 Red.). Men i fagforeningen var alle lige, alle havde én stemme, alle havde taleret og der var ingen klasser. Derfor var det en uprøvet demokratisk læreproces at udvikle og drive en ny fælles faglig forening«.

Generelt var protokollerne sirligt skrevet og ofte med et godt sprog, hvilket gav Morten et fint indblik i Rør & Bliks historie og kultur. »Der var naturligvis også åbenlyse huller med historier om

Tommy Balle tidligere formand for Rør & Blik

økonomiske problemer og udemokratiske beslutninger og konflikter, men fagforeningen udviklede sig hurtigt og ledelsen blev professionel. Hvilket så gav nye kulturskel mellem kollegaer og de tillidsvalgte og ansatte i fagforeningen«.

Morten konstaterer at der fra starten af var en stærk faglig håndværkerstolt-hed i faget og at generalforsamlingerne altid var præget af højtidelige mænd i festtøj og høj hat.

Faget, der ikke kan undværes

Morten skriver kulturhistorie, der er en retning inden for historiefaget, der undersøger menneskelig kultur og kulturudvikling. »Kulturhistorie karakteriseres, i modsætning til politisk historie og socialhistorie, ved at sætte dagliglivet og individet i centrum for historieskrivningen«.

»Rør & Blik har en stærk kultur og fagforeningen har udviklet sig løbende til et specialiseret teknikerfag, hvilket

har givet et overskud til ikke kun at føre en kamp om lønnen. I ”tog imod rørene” og fulgte den tekniske udvikling, hvilket var et klogt fagligt valg. Men udviklingen af en stærk fagforening i hovedstaden gav også løbende interne konflikter med både Forbund og provinsen«.

Han er til gengæld ikke imponeret over at Blik- og Rørarbejderforbundet afviste en oplagt alliance med de kvindelige blikarbejdere i industrien. »Det var en konservativ strategi, der ikke gavnede organiseringen på sigt og det ville også have påvirket kulturen positivt i fagforeningen, som i dag forsat er et udpræget mandefag«, konstaterer Morten.

Vi bliver slidt op tidligt

Den grønne omstilling og den teknologiske udvikling gør at der også er hårdt brug for VVS’ere i fremtiden.

Men behovet betyder også et voldsomt slid på arbejdskraften, påpeger Morten: »Arbejdsintensiviteten er steget

Arbejdsintensiviteten er steget enormt. Arbejdet er blevet hurtigere og mere procesorienteret fremfor det klassisk håndværk. Det slider hårdt og går udover arbejdsmiljøet

enormt. Arbejdet er blevet hurtigere og mere procesorienteret fremfor det klassisk håndværk. Det slider hårdt og går udover arbejdsmiljøet«.

Stress, indsættelse af robotter og udenlandsk arbejdskraft, ny teknologi samt de evigt stigende effektiviserings- og produktionskrav, udsætter håndværkeren for et voldsomt slid i dag.

»VVS og rørlægning er vigtigt og hårdt arbejde. Blikkenslagere kan ikke

undværes, men arbejdsmiljøet er et kritisk fagligt kampområde i fremtiden«

Kulturhistorikerens tre fremtidsperspektiver

125 års historie om Rør & Blik afslutter Morten med tre fremtidsperspektiver for fagbevægelsen, som vi evaluerer 25 år efter og hans historiske score er fortsat høj.

1. Industriarbejderne svinder mens servicefagene vokser. Det betyder et farvel til det politiske grundlag for de klassiske arbejderpartier.

»Klassisk håndværk som blikkenslager lever fortsat, men med den nuværende SVM-regering, har vi for alvor og afgørende sagt farvel til de klassiske skel i partipolitikken, som vi har kendt de sidste hundrede år. Samtidig har fagforeningerne ikke udviklet en stærk fælles strategi på tværs af fagene«.

2. Socialdemokratiet og fagbevægelsen opbyggede i parløb et moderne demokrati

> og en velfærdsstat med et velunderbygget socialt sikkerhedsnet byggende på et klassesamarbejde, som vil blive brudt i fremtiden, hvor borgerskabet alene styrer. »De sidste 25 års politiske reformarbejde har primært været en reduktion og tilpasning af velfærdsstatens ydelser og bestemt ikke en udbygning. Alle regeringer, både blå og røde, har ført en ”nødvendighedens økonomisk politik” efter 1970’ernes højkonjunktur. I samme periode er partistøtte og samarbejdet med Socialdemokratiet også skrumpet væsentligt i fagbevægelsen«.

3. *Fagbevægelsen er i krise i 1998: Hvilken rolle har den i fremtiden? Skal den bryde med Socialdemokratiet? Hvad betyder professionaliseringen af fagforeningen og de mange passive medlemmer?*

»I dag er det et åbenlyst problem, at de unge bestemt ikke er overbevist om fagforeningens nødvendighed og a-kassens sikkerhed i arbejdslivet og det giver løbende alvorlige problemer med organisering og for bevægelsens fremtid. I dag har vi ikke en kritisk og aktiv faglig opposition bestående af kommunister.

Både SF og EL fører en traditionel professionel folketingspolitik og ikke en visionær arbejderpolitik. Så selvom fagbevægelsen forsat har en vigtig rolle i samfundet, er den nødt til at følge med tiden, udvikle nye strategier og sætte nye faglige mål«.

”

I dag er det et åbenlyst problem, at de unge bestemt ikke er overbevist om fagforeningens nødvendighed og a-kassens sikkerhed i arbejdslivet og det giver løbende alvorlige problemer med organisering og for bevægelsens fremtid

Intet er umuligt for Vorherre og en blikkenslager

– træk af Rør- og Blikkenslagernes Fagforenings historie 1873-1998

»Titlen fik jeg fra min far, der stolt citerede det med en vis ironi og humor qua hans egen fattige og indremissionske opvækst i Vestjylland«, griner Morten skælmsk.

Den flotte og gennemillustrerede bog på 223 sider er udgivet på jubilæumsåret og er i dag en sjælden bogskat. Bogen blev udgivet på det eksklusive nicheforlag ”Rør- og Blikkenslagernes Fagforening af 1873”. Den grafiske tilrettelæggelse stod Mortens kone, Anne Houe, for og den blev trykt hos kammeraterne på Eks-skolens trykkeri. Så det var en klassisk DIY-projekt fra Rør & Blik.

Find selv bogen på nettet

Bogen kan i dag ikke købes hos Gad, Saxo eller på Amazon eller der hvor du ellers finde dine bøger. Bogen kan heller ikke opspores antikvarisk, hvor et ellers fejlfrit eksemplar var udbudt til 150 kroner.

På de storkøbenhavnske folkebiblioteker tilbydes der intet udlån af så meget som en e-bog.

Til gengæld finder du bogen til gratis læsning og download på Roskilde Universitets forskningshjemmeside. Tjek link nedenfor til spændende historielæsning.

Morten Thing er født i 1945. Han er emeritus forskningsbibliotekar på Roskilde Universitetsbibliotek. Dr.Phil., uddannet litterat og har undervist på universiteterne i København og Roskilde

i litteratur, journalistik og kulturhistorie. Morten har været redaktør for Politisk Revy og skrevet for Politiken og Information.

Mest kendt er han som en flittig og mangfoldig forfatter med en lang række bøger om venstrefløjens og arbejderbevægelsens historie, organisering og kultur. Men også spændende kulturhistorie om så forskellige emner som pornografi, litteratur, antisemitisme, satire, kommunisterne og jødernes historie i Danmark. Han har også skrevet både sin far, mors og egen historie udover Rør & Bliks historie.

Rør og Blik

1,3 tusind synes godt om • 1,4 tusind følgere

👍 Synes godt om

🔍 Søg

Rør & Blik er populær på Facebook

Vi vokser og bliver flittigt brugt

■ **SOCIALE MEDIER** Nu har Rør & Blik haft sin platform på nettet i mere end fem år. Vores fælles Facebook side har en pæn vækst fra lidt under 1000 til nu 1460 følgere på de sidste fire år. Mange kollegaer og også mange gode allierede og interesserede.

Tak for en vækst på 50 procent. Så spred budskabet og bliv ved med at følge Rør & Blik.

Dialog og likes

Men vi når mange flere end de mest dedikerede fans. Det antal personer, som har set et af Rør & Bliks opslag mindst en gang på bare den seneste måned er 5109 brugere. Dobbelt så mange som vi har organiseret.

Ikke alle reagerer på et opslag, men mange gør med direkte interaktion med

likes og kommentarer til vores historier. Her kommunikerer vores side med 4892 aktive deltagere på en måned.

Det mest populære læsestof

Typisk når et opslag ud til mellem 500-800 kollegaer og interesserede. I den foregående måned var der af gode grunde stor opmærksomhed på OK23, der hver gang har givet på omkring 1000 besøg på siden. Men den absolutte topscorer, hvor interessen har været allerstørst, er historien om ”Jagten på de bulgarske kollegaer”, som blev set af næsten 2700 brugere og fik rigtig mange likes.

Særligt vores billedserier er populære og bliver flittigt set.

Her er det også vigtigt, at så mange heldigvis vælger at dele vores opslag. For rækkevidden af Rør & Bliks budskaber bliver meget større, så snart den bliver delt i helt nye cirkler.

Så udover I hjælper, når I liker. Så hjælper I rigtigt meget ved at dele relevante faglige opslag fra Rør & Blik. Tak.

Hver tiende er kvinde

Vores FB-side er måske ikke særligt overraskende fulgt af fuldvoksne mænd. Kun 10 procent af følgerne er kvinder,

men det er dog væsentligt flere end indenfor selve faget. Men så kan ens partner og venner jo også følge det faglige arbejde.

Den største gruppe, når vi taler alder, er mellem 45 - 54 år. Gruppen af følgere fra 35 til 64 år udgør mere end 60 procent af brugerne. Mens de yngre på 18-24 år kun udgør cirka fem procent af målgruppen.

Så her er plads til forbedring, skønt det i høj grad afspejler brugere på FB generelt, hvor de unge har valgt andre sociale medier.

Følgere fra Grønland til Irak

En klar overvægt af brugere sidder i København, når de følger Rør & Blik på FB. De øvrige store grupper er følgere fra omegnskommunerne Hvidovre, Rødovre og Gladsaxe.

Naturligvis er 1443 af brugerne fra Danmark og der er en håndfuld i hvert af vores nabolande Sverige, Norge og Tyskland. Men Rør & Blik bliver også fulgt af folk i Italien, Schweiz og Estland samt mest overraskende så eksotiske steder som Bangladesh og Irak, hvor der også er VVS'ere.

Følg Rør & Blik på Facebook!

1. Maj i solskin og solidaritet

Byggefagenes Hus var fyldt med børnefamilier og kollegaer i alle aldre som opvarmning til den traditionelle farverige tur til Fælledparken.

Rør & Blik og Malerne var samlet om det faglige. I år var ikke inviteret nogle Folketingets politikere til at fejre Arbejdernes Internationale kampdag.

Henrik Juul Rasmussen bød velkommen og sendte en 1. Maj hilsen via video fra de ukrainske bygningsarbejdere med tak for den internationale solidaritet til arbejdere i krig.

Michelle Frese, formand for Malerne, talte også om solidaritet blandt håndværkerne.

Efter morgenmad og underholdning drog vi afsted med faner og hestevogn for at fylde Nørrebrogade sammen med de andre fagforeninger på vej mod Fælledparken.

Tak fordi I deltog så flot.

Faglig administrativ medarbejder til Rør og Blikkenslagernes fagforening af 1873 - København

Er du den, der kan kommunikere præcist, skarpt og imødekommende i telefonen med vores medlemmer?

Og - kan du kontrol efterregne vores medlemmers lønsedler?

Rør og Blik søger en administrativ medarbejder til at understøtte vores organiserings team i arbejdet med organisering og medlems fastholdelse. Samt kontrol af vores medlemmers lønsedler / lønudbetalinger.

Jobbet

Som vores nye Faglige administrative medarbejder skal du:

Kontakte potentielle medlemmer og medlemmer, som står i restance for kontingent.

Udføre lønseddel tjek, op til 5 års beregninger bagud.

Indberette fagretlige sager.

Dublere vores HK-Sekretær ved ferie mm.

Stillingen er 37 timer eller efter aftale.

Forventninger til dig

Du er uddannet indenfor kontor eller lignende, og er god til telefonisk kom-

munikation og stærk i Excel samt lønningsbogholderi.

Kendskab til CRM / GO vil være en fordel.

Du taler og skriver korrekt dansk og engelsk.

Du skal være vant til almindeligt forekommende sekretær arbejde.

Du er udadvendt og servicemindet og kan tåle at blive tiltalt af nogen af Danmarks dygtigste og frækkeste håndværkere og give svar på tiltale.

Rør og Blik gør en forskel hver eneste dag. Bliv en del af et dygtigt team som kæmper for bedre løn- og arbejdsforhold.

Løn efter overenskomst med HK.

Tiltrædelse: Hurtigst muligt.

Ansættelsessted:

Byggefagenes Hus, Lygten 10, 2400 København NV.

Yderligere oplysninger: Henrik Juul Rasmussen

26882078 · hjr@blikroer.dk

International Arbejdsmiljødag

Livet er bedst, uden asbest!

■ **ASBEST** Dagsordenen var klar, da Henrik Juul Rasmussen, formand for Rør & Blik og overlæge Jakob Bønløkke fra Arbejdsmedicinsk Klinik i Ålborg gjorde status på mere end 100 års kamp mod asbest på den Internationale Arbejdsmiljødag.

Jakob indledte via et videolink med den sørgelige historie om asbesten i Danmark. Oprindeligt betragtet som et super byggemateriale med mange anvendelsesformer. I Danmark begynder vi at anvende asbest til isolering i 1899, og i 1927 startede F.L. Smidth en masseproduktion af Eternit og andre asbestcementholdige produkter.

Allerede tre år efter offentliggørelse af Arbejdstilsynet i England en chokerende rapport om en epidemi af asbestose i industrien og i 1941 nævner Arbejdstilsynet i Danmark faren ved asbest i deres beretning.

Alligevel var Danmark sen til at forbyde al asbest. Derfor dør mere end 300 personer af asbest stadig hvert år i Danmark. Hvilket måske er lavt sat, da sygdommen først rammer efter 30-40 år og årsagen kan være svær at afklare.

Asbest er hele Danmarks problem

Henrik gav skrækeksempler fra asbesthåndtering på arbejdspladserne og i private boliger: »Rør & Blik får to til tre henvendelser fra kollegaer om ugen og husk lige vi er kun 2.500 aktive VVS'ere. I det hele taget tror jeg det er vigtigt at vi får "i tale sat", at dette her ikke kun er VVS'erens eller tømmernes problem men hele familiens Danmarks problem«.

Derfor pegede han på en lang række områder, hvor Arbejdstilsynet, politikere og arbejdsgivere kunne gøre meget mere.

- Miljø screening: Når vi finder asbesten, skal vi fjerne den.
- Massiv sænkelse af grænseværdien til

1000 fibre per kubikmeter (DK har 3000 fibre).

- Obligatorisk krav om screening for asbest før renovering og nedrivning.
- Obligatoriske online registre over bygninger med asbest.
- Krav om bedre uddannelse af ansatte.
- Forbud mod indkapsling.
- Hurtigere og bedre hjælp til asbestofrene.
- Autorisationsordning som nu er aftalt med den netop indgåede arbejdsmiljøaftale.

I aftalen indgår det at arbejdsmarkedets parter skal være med i planlægningen. Der er sat 20 millioner kroner af til asbestarbejdet.

Du kan læse meget mere i UTÆTHEDEN 1/20: "140 år med asbest".

Rekord antal dødsulykker i 2022

3F lagde lokaler til at Arbejder & Akademiker Aktionsgruppen arbejdsmiljørepræsentanter, håndværkere, socialrådgivere, faglige sekretærer og aktive seniorer på tværs af fag mødtes fredag eftermiddag for at forsætte kampen mod asbest.

Vi afsluttede dagen med at mindes de 43 dødsulykker på arbejdspladser i 2022. Et rekordstort antal.

RØR & BLIKS 150-ÅRS FØDSELSDAGS FESTIVAL

19. august 2023 fejrer vi, at Rør & Blik fylder 150 år i Byggefagenes Hus på Lygten 10 med en faglig festival

Fødselsdagen er i virkeligheden officielt allerede d. 15. august, men vi holder en stor fest om lørdagen, hvor vi starter kl. 11.00.

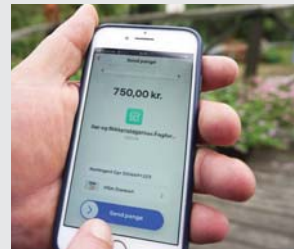
Vi søger flere festival-aktivister

Så meld gerne ind med dine bidrag, frivilligt aktivistarbejde og gode idéer til din fagforening.

Så ses vi alle til jubilæumsfesten i den bedste og også en af verdens ældste fagforeninger.

58098

er nummeret til Rør & Bliks MobilePay og det nummer du skal bruge ved indbetaling af kontingent. Husk at skrive 'kontingent' og cpr-nummer i kommentarfeltet, så fagforeningen kan se, hvem indbetaleren er. Husk også at tillægge det beløb, du skal betale, 75 øre i gebyr som ubeskåret tilfalder MobilPay.

Husk også at tillægge det beløb, du skal betale, 75 øre i gebyr som ubeskåret tilfalder Mobilepay.

Vær med!

Det 1460 af dine kollegaer Like **Rør og Blik** på facebook

Uddannelsesvejleder
Personlig vejledning
i uddannelse og
efteruddannelse
Kontakt Anja Larsen
anl@blikroer.dk
26 88 20 73

Blikkenslagernes Aktieselskabs Fond

Tilskud til husleje, nedsat kontingent og begravelser ved Blikkenslagernes Aktieselskabs Fond

Fonden udlodder midler til medlemmer af Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873. Arbejdsløse, sygemeldte, ældre og trængende blikkenslagersvende samt deres enker kan søge.

Der kan søges tilskud til:

- Huslejetilskud til ældre medlemmer som bor til leje indenfor hovedstadsområdet og oppebærer folkepension.
- Tilskud til kredskontingent, hvis du har været på dagpenge eller sygedagpenge i tre sammenhængende måneder. Ansøgningsfrist er en måned efter de tre måneder på dagpenge.
- Begravelseshjælp. Ansøgningsfrist efter dødsfald.

Alle ansøgninger sendes til Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 til kbh@blikroer.dk eller Rør & Blik, Lygten 10, 2400 KBH NV

Husk altid navn og personnummer samt evt. startdato for ledighed eller sygeperiode.

For spørgsmål kan du kontakte Bjørn Due, Karsten Pedersen eller Henrik Juul Rasmussen.

Arbejdspladsanmeldelser

Kemp & Lauritzen A/S Novo Måløv - Novo Nordisk Park 1
IMS VVS Slesviggade 3
Christiansen & Andersen Skibelundsvej 22
CURA VVS Jyllingevej/Jernbane Allé
Christoffersen & Knudsen Sneppevej 20 - Kbh N
Bravida Ingrid Mariesvej
GL VVS Granskoven 8-10 - 2600 Glostrup
Christoffersen & Knudsen Markskellet 4 - Vanløse

Nybyg
Renovering
Renovering
Renovering
Renovering
Nybyg
Nybyg
Renovering

Nye Tillidsrepræsentanter

NA-Teknik ApS Morten Marquard Nørgaard
ENCO VVS Service A/S Martin Passer
Akut Gruppen ApS Nichlas Nørmark Holm

Nye Arbejds miljørepræsentant

Kemp & Lauritzen A/S Jesper Eschen (Ekstern)
NA-Teknik ApS Jan Holmqvist
ENCO VVS Service A/S Esben Søndergaard Verdelin Olsen
DTEK A/S Mikkel Hovgaard (Ekstern)

Underskrevet Tiltrædelsesoverenskomst i perioden

TOK
IPS COR SERVICES Limited
R00499640
Alpha Print Unit G2
Dublin, Irland

Blokader

Manbook.dk ApS
Renovering ApS
Johan Eigil ApS
Nigma Vent ApS
Repari ApS
Kennedy VVS v/ Warren Kennedy
2 x Blik ApS
Profilvikaren
METER SERVICE EUROPE Spółka
Workscout
RB Business ApS
Kjær Bad og VVS

Døde

Palle Nilsson 25.04.1935 - 17.03.2023
Ole Henning Rasmussen 12.09.1965 - 13.04.2023
Henning Larsen 23.04.1940 - 06.05.2023

Jobs i fagforeningen

Se annoncer på side 9 og 16

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag: ... 8.00 - 16.00
Torsdag: 8.00 - 17.00
Fredag: 8.00 - 14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: 9.00 - 11.30
Tirsdag: 9.00 - 11.30 & 15.00 - 16.30
Onsdag: Lukket
Torsdag: 9.00 - 11.30 & 15.00 - 16.30
Fredag: 9.00 - 11.30

KALENDER

Bestyrelsesmøder

22. juni
15. august
3. oktober
5. december

Netværksmøder

24. august
16. november

Temadag

10. oktober

Senior-klub

6. december Julefrokost

150 års fødselsdagsfestival

Fest 19. august

UTÆTHEDEN

31. juli
26. oktober
27. november

TIP OS DIN GODE HISTORIE

Ring/skriv idéer og forslag
til UTÆTHEDEN

Kontakt journalist Ole Sønderby på 26 88 20 74 eller osd@blikroer.dk

På jagt efter de bulgarske kollegaer

■ **SOCIAL DUMPING** Brøndum har skiftet hele fjernvarmesjak ud med udenlandsk arbejdskraft

Organiser Jørgen Hansen, Rør & Blik og tolk Robert Olejnik, Byggefagenes Samvirke, var på et opfølgende byggepladsbesøg blandt bulgarske rørleggere i København. På Amager, i Valby og på Østerbro mødte vi fire sjak med i alt tolv bulgarske svejsere, der lægger fjernvarmerør.

De er ansat af vikarbureauet DMA og de er indlejet af Brøndum til at udføre fjernvarmeopgaver for det fælleskommunalt ejede HOFOR.

Rejsende og ensomme svende

På alle pladserne mødte vi midaldrende bulgarske svejsere, der var langt hjemmefra og gerne ville snakke. De er rejst væk fra familien i to-tre måneder for at arbejde i udlandet. De arbejder mange

timer hver dag og tager en ekstra halv arbejdsdag om lørdagen.

Vi var på fire pladser og talte med tolv indlejede kollegaer. Enkelte kunne tale engelsk, men Robert, der er polak, kunne tale med dem alle på russisk. Tolkningen fungerede godt. Det er tydeligt at vi fik talt dem varme, når vi forklarede, hvad de burde få i løn, pension mv.

Uklare og uordentlige arbejdsforhold Om de får den rigtige løn og de rigtige tillæg fremgik ikke tydeligt. Hvilket nu bliver grundigt tjekket, da Rør & Blik indkalder TEKNIQ Arbejdsgiverne for at få den nødvendige dokumentation.

Alle var kørende i Brøndum biler og havde nyt firma arbejdstøj.

På alle de besøgte pladser klagede bulgarerne over, at der hverken var toilet eller skurvogn. Vi mødte flere der sad blandt værktøj og fittings og spiste på hug i tjenestebilen.

Alle bulgarere var glade for en faglig snak på engelsk og russisk med Rør & Blik. Vi samlede oplysninger, gav dem pjecer på bulgarsk og annoncerede at de senere vil blive inviteret til et møde i Byggefagenes Hus om ordentlige arbejds- og fagforeningsforhold i Danmark.